

Predgovor 7

Uvod 9

1. **PRESKRIPTIVIZAM I IDEOLOGIJA STANDARDNOG JEZIKA 17**

Čime se lingvistika ne bavi i što lingvistika nije	19
Preskripcija i preskriptivizam	23
Jezična politika i jezično planiranje	28
Mjesto standardnog dijalekta u društvu	30
Kakva nam norma treba?	37
Kako se određuje što je pravilno?	40
Kojim se "nepravilnostima" bave preskriptivisti?	43
Arbitrarnost jezičnog znaka – jeziku je svejedno	56
Kritička lingvistika i kritički pristupi jezičnoj politici	58
Kritička analiza diskursa i ideologija	59
Jezični aktivizam	67
Kontrola javnog diskursa i manipulacija	71
Brisanje	73
Mono-ideologije preskriptivizma – jedan oblik, jedno značenje, jedan kôd	75
Ideologija standardnog jezika i ideologija monoglosije	79
Društveno isključivanje	83
Standard i sporazumijevanje kroz vjekove	91
Standard – artificijelnost i učenje, učenje i samo učenje?	99
Poruka nije (samo) u riječima	105
"Neutralnost" standarda	109
Svi govorimo pravilno	115
"Suvremeno lice preskriptivizma"	119
Preskriptivistička priča bez kraja	122
Što, kako i koliko normirati	125
Društvene i jezične norme	128
Jezik i konzervativizam	132

Uzrujani slušatelj 138

Standardni dijalekt u javnoj upotrebi 148

“Jezična kultura” i pristojnost 152

Jezično nasilje, jezična nesigurnost i šizoglosija 155

Francuski preskriptivizam kao uzor 164

Praška škola 173

Gipka stabilnost i konsenzus oko jezične upotrebe 176

Standard kao “najprecizniji” i “najkompleksniji” kôd 178

Načela “jezične kulture” 181

Autonomija, stabilnost i konkretnost standarda 183

Jezična pravila 190

Preskriptivizam stranaca radi? 195

Problem terminologije i stručnog jezika 196

Riječi, simboli, termini i ideologemi 200

Kritika preskriptivizma 206

Preskriptivizam kao strukturna pojava 211

Anatomija preskriptivizma 213

2. ANATOMIJA HRVATSKOG PRESKRIPTIVIZMA 217

Ideologija tradicije i statičnosti 221

Ideologija standardnog jezika i formalnog stila 253

Ideologija doslovnog značenja 266

Ideologija logike i simetričnosti 284

Ideologija antiredundancije 312

Ideologija purizma (monoglosije i monooriginije) 320

Ideologija izvornog jezika 351

Prije zaključka 366

Zaključak: Treba li nam uopće standard ili

– što uopće želimo i što nam je činiti? 368

Izvori 377

Bibliografija 379

Bilješka o autorima 394